

Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Szabó Albert könyvnyomdásiában Kézdi-Vásárhelytől, hova úgy a lap beltartalmi részét illeti, közlemények, mint az előfizetések, hirdetések, nyilvántartások, stb. intézendők.

Nyilvántartási czikkék soronként 10 kr-ért közöltek.

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr
Fél évre . . . 3 frt — kr
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr
Külföldre 1 évre 8 frt — kr
Egyes szám ára 6 kr.

Hirdetések díja:

minden egyhasábos garmond-sorért vagy annak terfogatáért 4 krajczár. Hivatalos hirdetések külön árszabály szerint számítanak. Ezenkívül minden bejelentésnél 30 krajczár bélyegdíj fizetendő.

Társadalmunk bajai.

Kézdi-Vásárhely, 1890. június 24.

II.

A mai felvilágosodott században még lép-ten-nyomon találkozunk a kaszt-rendszer bi-nyos nyomával, még teljesen állanak azon merev válaszfalak, melyek az emberi hiu gög a társadalom különböző osztályai közé emelt.

Még maig sem emelkedett az ember azon magaslatra, hogy csupán az egy érdem az, mely egyik embert a másik ember fölé emeli s hogy minden ember csak annyit ér, a meny-nyit tesz. A születés, a vagyon, ridegen be-burkolózik előítéleteibe, s onnan kicsinylő megvetéssel néz a becsületes munka emberére s lenézi azokat, kiket maga alatt képzel. A haladó korszak egyenként dönti meg a hiúság és előítéletek által emelt válaszfalakat, folyton haladunk az egyenlőség felé; de azért még távol állunk a céltól, távol vagyunk azon időtől, hogy az új kor eme szép jelsza-vai: „egyenlőség, testvériség” a maguk fenségében érvényesüljenek, mert nem elég ezen szép eszméket csupán ajkainkon viselni, de azokat gyakorolni is kell. Azok a nagy hazafiak, kik folyton hangoztatják, hogy ők demokraták, de azért csuszva, mászva lesik a nagyok ajkairól a kegymosolyt, vagy azok, kik csak a szószerkeken hirdetik az egyenlőséget, de a magán életben mély megvetést tanusítanak mindazok iránt, kik alattuk állanak, ezek ugyan előbbre nem viszik az emberi társadalmat.

Nemcsak műveltség, hanem igazán ne-mes szív kell ahhoz, hogy valaki belássa,

miszerint egy ember, ki munkája után él, de szegény marad, ér annyit, mint egy másik, ki ugyanazon munka után nagyobb szeren-csével bírva, meggazdagodik.

Manapság az ilyen ember ritka, mint a fehér holló: művelt ember van nagyon sok, de igazán nemes szív kevés. S mi ennek oka? Csupán az, hogy a családi életben nem fordítanak kellő gondot a gyermek jellemképzé-sére. Kevés olyan család van ma az ország-ban, melynek kebelében igazán demokratikus szellem uralkodnék. A legtöbb helyen a gyer-mek korán megtanulja azt, hogy magát kül-lönbnek tartsa embertársainál s ezen félszeg felfogás a társadalom ezer példája által csak fejlesztetik.

Láttam egykor egy főrangú családot, mely-ben a gyermekeknek nem volt szabad sem az alárendelt személyzetnek, sem a cselédségnek közvetlenül parancsot adni, csak az atyához kellett akarukat előbb bejelenteni, ki aztán intézkedett, s ha olyan volt a munka, mit a gyermekek megtehettek utasította őket annak megtételére s csak szükség esetében végez-tette azt a cseléddel. Ebből a családból aztán olyan emberek jöttek ki, kik igazán meg tudták becsülni embertársaikat.

E példát csak annak bizonyítására állítottuk fel, hogy csupán a családi nevelés képes az emberbe beoltani az igazi demokratikus gondolkodást s csak az képes a szívet igazán nemessé tenni. Ha ez hiányzik, lehet valaki nagy tudós, vagy kihirdetett művelt ember, de nem lehet jó keresztény.

Regale.

K.-Vásárhelytől, 1890. június 25.

Kézdi-Vásárhelyt jelenleg egy magasabb rangú pénzügyi tisztviselő működik, a Kézdi-Vásárhely város részére engedélyezett regale kártalanítási összeg iránt bejelentett igények tisztázása tárgyában. Nagy összeg pénzről lévén szó, természetesen nagy riadalmat idé-zett elő a miniszteri kiküldött megérkezése s a pretendensek feles számmal jelentkeztek. Az első tárgyalás vasárnap tartott meg a kézdívásárhelyi tanácsház nagytermében, melyre az igénybejelentők teljes számban jelentek meg. — közöttük egy néhány szép nemből is. Először felolvastattott a miniszteri leírat, mely nem épen kerek, de elég szép summában 157,000 forintban állapítja meg a kártalanítási összeget. Ezen összeg felett kel-lene megosztotnia a városnak mint erkölcsi testületnek és az igénylőknek, ha ugyan utóbbiak képesek lesznek valahol és valahol igényeiket hitelesen kimutatni. Ez azonban későbbi dolog, mert a 157 ezer forint még csak papíron áll, a vasárnapi gyűlés arra terjedt ki, hogy az igénybejelentők utasítottak, mi-szerint maguk kebeléből képviselőket válaszs-zanak, kikkel a miniszteri kiküldött jövő szombaton tárgyalni fog. A képviselők rö-gtönösen meg is választottak s külön ülésen meg is kapták az utasításokat, melynek rö-vid tartalma az: „védelmezni véglete-kig a semmit”, vagy más szóval, keresni az ökör alatt a bornyut”, mert azt egész ha-tározottsággal merjük állítani, hogy az igény-lők egyike sem fog tudni egy hajszálnyit jo-got törvénytörősen bizonyítani, s azon meg-

A „Székelyföld” tárczája.

Apróságok.

Vasuti élmények. Az amerikai vasutak gyorsasága korán sem olyan, minő a hírók. Van-nak vasutak, melyek valóban gyorsan közleked-nek, de a legtöbbet össze sem lehet hasonlítani az európaiakkal. Magán társulatok kezében lévén a közlekedés, ezek előtt legfőbb a nyereség. Vannak vasutak, melyek alig érdemlik meg ezt a nevet, legfeljebb hogy minduntalan kiugrálnak a sínek-ről, de az összeütkezés elől biztosítva van az utas, mert nincs mivel összeütkezni, tudniillik mozdony és waggon. Arkanzasban nem régiben nyílt meg egy vasuti vonal, mely lakatlan vidéken keresztül köt össze nagy farmokat, majorságokat, legelőket s fűrészmalmokat. Egy utas így adja elő élményeit: Sam-farm előtt reggel 9—10 óra tájban lehet szá-mítani a vonatra, ha Gimmál nem történik valami, például, hogy a nagy fatuskók szép rendben ma-radnak a kocsin és át lehet velők járni a szűk be-avágásnál. De 10 órakor még hiába néztem a loko-motív füstjét. Az állomásfőnök birkabőröket szá-ritott épen az állomás körül. Képzhetni milyen illat áradozott. Különb az utazó társaság, mely velem együtt várakozott, épen nem volt finyas, csak türelmetlen. Hatan voltunk s végre követel-

tük, hogy mondja meg az állomásfőnök, hol jár-hat most a vonat. De Gim-felé a távirati össze-köttetés már három nap óta megszakadt, valószí-nűleg az eső mosott ki néhány póznát. Tizenegy óra felé végre feltűnt a vonat, méltóságosan bo-dorítva a füstöt. Alig volt hozzácsatolva három waggon. Az történt vele, hogy a többi waggont szépen elhagyta, és mikor észrevette, hogy nem jönnek utána, visszament felkeresni. A gim lej-tőn szépen visszagördült az elhagyott négy wag-gon, melyek közül egyben három utas is volt (a többi teher kocsi volt) és ráment szerencsésen a kőbánya mellékvágányára, s ezer a szerencse, hogy össze-vissza nem tört, mert a kőtermelékek feltar-tóztatták. A visszatért vonat rátalált ugyan, de nem tudta magához kapcsolni, mert a kőbánya vágányára nem lett volna tanácsos ezzel a roppant re-léz, vén lokomotívval rámenni. Így csak a há-rom utast vette fel. Sam-farm szerencsére rendel-kezett két teherszállító kocsival, az utközben ki-nálkozó szállítmány felvételére. Már dél volt, mi-kor Rob-houb felé indultunk, a hová lőháton a kimondhatatlan rossz úton is eljutok ötnegyed óra alatt. Odáig megálltunk kétszer, mert utköz-ben találtuk a postát, mely ha nem akar az állo-másra fáradni, egy kék zászlóval megállítja a vo-natot. A másik helyen pedig tejet vett föl a vonat. Rob houbba két órakor érkezünk. Utközben mind-

össze egy őrházat láttam, de biztosítottak, hogy a vonal mentén van négy tanya, s onnan vigyáznak, hogy nincs-e baja a töltésnek. Rob-hous deszkák-ból összerótt állomás, a hol az éjjeli vonatra is várakozni szokás s ezért a nők számára gyékény-nyel van elválasztva a váró-terem a férfiakétól s pálinkát meg sört is árulnak. Szerencsére fél órát időztünk itt csupán, s megörültünk, hogy oly ha-nar folytattuk utunkat. Késő este szerencsésen hazaérkeztem és másnap reggel hallottam, hogy a vonat elakadt, mert a gépnek baja történt s a szemközt jövő vonat hozta vissza. Négy napig az-tán csak ez az egy lokomotív közlekedett, jött és ment.

A börze és a szivarvégek. Nagy váro-sokban tudvalevőleg az eldobott szivarvégeknek gyűjtői vannak, kik aztán eladják. Egy ilyen szivarvég-gyűjtő, ki a párisi börzeépület léposóján és folyosóján szokott gyűjteni, azt állítja, hogy ő képes a börze hangulatát megítélni a szivarvé-gekből. Ha izgatott a börze akkor ő is mindig jól találkozik. A folyosókon, a börzéken lótnak-futnak, egymással közlik a legújabb híreket, ingerülten dohánynoznak, de a szivar vagy rosszul szelel, vagy nem izlik, eldobják, mikor még jókora darab. De mikor csendes a hangulat, a börze emberei ké-nyelmesen, lassan szívják a szivart, egész a he-

nem engedett esetben is, ha kimondatnék, hogy a kártalanítási összegből egy rész egyesekeket is illet, akkor sem azt a 105 bejelentőt, hanem a város öszes székely lakosságát illetné és akkor ah, a vérmes remények, de megcsappannának! A végeredmény az, hogy Kézdi-Vásárhely városa okmányokkal tudja jogát bizonyítani, de egyesek semmivel, a ki tehát vélt igényét érvényesíteni akarja, azt majd perrel teheti, azt pedig jól tudhatjuk, hogy ez pénzzel jár. Nem hivatkozunk azon kötelességekre, mikkel egyesek városunkkal szemben tartoznak, nem hivatkozunk loyaltására, mert oly semmit érő igényekkel szemben felesleges, hanem csak a józan okosságra hivatkozunk, midőn polgártársainknak saját jól felfogott érdekében azt ajánljuk, hogy egyáltalában meg se kísértsék a kártalanítási összeget a várostól elvitatni, mert az eredmény csak egy lehet és lesz, a biztos veszteség, melyet csak tetézni fog azon szégyen, hogy saját városukat perbe fogták. Egyesek hitvány önzése elég kárt tett a multban e városnak, mert ha sikerült volna az italmérest annak idején bérbeadni, most másfél százezer helyett egy fél millió forintot kapnánk megváltásul, hagyjunk fel tehát az önző szereppel, mely anyagi hasznot semmi esetre sem hajt, de erkölcsi kárt hoz mindazok számára, kik meg akarják a várost fosztani a haladás eszközeitől.

SZEMLE.

Ausztria-Magyarországnak Szerbiával szemben való magatartása, mint előre volt látható, roppant izgatottságba ejtette az orosz sajtót. A lapok hevesen támadják meg a monarchiát és azzal vádolják, hogy Szerbiát a legnyomozhatóbb helyzetbe akarja juttatni, hogy megbuktassa a mostani kormányt és helyre állítsa a Milán király hatalmát. A Grasdánin egyenesen rabló-politikának nevezi Ausztria-Magyarország politikáját, mely arra céloz, hogy a Balkánfélsziget népeit leigázza. Azután felszólítja a szerb kormányt, hogy erősen lépjen fel és legrosszabb esetben zárja el az osztrák-magyar áruknak Szalonikiig való szállítását. Az orosz »jószándékokat« azonban nagyon is világosan elárulja a Grasdánin, midőn sürgetően felszólítja Szerbiát, a szerb népet, hogy törölje el az alkotmányt, mely az országot tönkre teszi s leggonoszabb és leghatalmasabb ellenségének Ausztria-Magyarországnak szolgáltatja ki, és alakisson autokratikus kormányformát. Ez fogja

gyéig. Akkor nem lehet jó üzletet csinálni a szivarvégekkel

A női agy. Sappay francia orvos, ki az agyat előszeretettel tanulmányozza, azt állítja, hogy az asszonyi agy általában 100 grammal kisebb, mint a férfié. Már az újszülötteknél is szembetűnő a különbség, mert a fiúgyermek agya átlag 331 gramm, a leánygyermeké pedig 283 gramm s a különbség meg is marad ily arányban. Az agy súlya a férfi test súlyának egy harminczad része, a nőnél pedig egy harminczketted része. Az agy mindenesetre az észesség, értelmesség székhelye, csak hogy ebből nem lehet még azt is következtetni, hogy a kinek nagy az agya, okvetetlenül több az esze is, mert a próbamérések az agy nagyságát illetőleg furcsa következtetésekre juttatnának. Ugy találták, hogy az angol és skót asszonyok agya a legnagyobb, legsúlyosabb, átlag 1260 gramm, hanem utánok mindjárt a néger asszonyok következnek 1232 grammal s csak azután a francia (1210), német (1209) asszonyok, míg az osztrák asszonyok Szappay adataiban csak 1160 gramm agygyal vannak följegyezve. Megmérte a koponya belső üregét is többször, s úgy találta, hogy Franciaországban az auvergini asszonyok feje legnagyobb: 1445 köbcentiméter, a korzikai

Szerbiát megmenteni. A Novosztói előrelátja a vámháboru kitörését Ausztria-Magyarország és Szerbia közt. A szerb nép hangulata — ugymond — olyan, hogy nagy erélyvel fogja folytatni a harcot. Anglia, Franciaország, Németország és Oroszország pedig sietni fognak kiaknázni az osztrák-magyar-szerb vámháborut és fölélénkitik Szerbiával való kereskedelmi viszonyaikat.

A czár és a német császár közt állítólag létrejött megegyezésről keringenek hírek a Daily News tudósítója szerint a konstantinápolyi diplomáciai körökben. Azt állítja továbbá a levelező, hogy Oroszország más hatalmakkal tárgyalásokat folytat a bulgáriai fejedelmé változás iránt. Az eltávolítandó Ferdinánd fejedelem helyébe ugyanis más választatnék, még pedig vagy Leuchtenberg hercege, ki nem rég vett nőül egy montenegrói hercege-kisasszonyt, vagy pedig a svéd király második fia. Németország állítólag teljes egyetértésben van e részben Oroszországgal.

Színészeti.

K.-Vásárhely, 1890. június 25.

Mult szerdán a társulat egyik legkedveltebb tagjának, Német János urnak, jutalomjátékául „Dunán apó és fia utazása“ került színre. Nem tudjuk, hogy az a színlephoz csatolt elég szellemes gyászjelentés, avagy a kedvelt komikus érdemei idézték elő, de a színház egészen megtelt közönséggel. Hogy a »Pénzükkért kesergő hitelezők« megnyerték-e a várt vigasztalódást, nem lehet tudni; de hogy a közönség nem nyerte meg azt, a mit várt, az már bizonyos. Az egész előadáson bizonyos kétségülenség volt észlelhető s maga a jutalmazandó is minden eddigi szerepei között ma volt a legkevésbé mulatságos. Sokszor tapasztalt régi baj az, hogy a jutalmazandók egy pár tucsat darab közt éppen azt választják, mely nekik legkevésbé alkalmas. Egyéb iránt Német ur már annyi derűs pillanatot szerzett közönségünknek, hogy ilyen apró tévedést szívesen megtudunk bocsátani neki. Nem csalódunk, midőn teljes sikert csupán Liptay ur részére jegyezhetünk fel. Ő Dunán apóban igen hálás szerepet kapott, melyben gazdag humorát a lehető legjobban érvényesíthette. A többi szereplők a középszerűsége alig emelkedtek felül.

Szombaton a »Suhancz« adatott a szokásos telt ház előtt. Az egész előadás egyike volt a legsikerültebbeknek. A darab tündöklő középpontja Szöllősy Ilona asszony volt, kinek a czimszerepben bő alkalma nyílt fényes tehetségeit érvényesíteni. Megjelenése elbájoló, játéka élénk és kedves, s éneke pedig szívhöz szóló volt. Ha tisztes házas emberek nem volnánk, még talán — habár kerülgetve is — kiemelnők tagjainak észbontó kerekességét is, mint a színpadi hatás egy igen fontos tényezőjét; így azonban csupán azon történelmi

asszonyoké átlag 1367, breton nőké 1366, párisi nőké 1337 köbcentiméter. Egy eszkimó asszonyé 1428 és kínai nőé 1383 stb. Szóval a számok csak kurióznak valók.

Pálmák Grönlandban. Grönland nyugati partján az omeuaki öbölben, sziklarobbantás közben pálmák és meleg éghajlati barasztok lenyomataira találtak a köben. Ez ásatag növények is bizonyítják, hogy a távol hajdanban földünk éjszaki vidékeit szintén dús növényzet borította.

Egy darab vas értéke. A vas rendkívüli hasznát és értékét semmi sem mutatja annyira, mint ha különböző feldolgozásainak értékét nézzük. Például egy darab vas, melynek ára 1 frank, ha lópatkót készítenek belőle, 3 frankot fog érni. Szerszámmá dolgozva már 4 frank, ha tüt csinálnak belőle 75 frank, mint kés megér 90 frankot, mint borotva 700 frankot, aczél ékszerül 2000 frankot, ha pedig a zsebórákba való finom rugónak dolgozták föl, 50.000 frankot.

igazság konstatálására kell szorítkoznunk, hogy Szöllősy asszony igen jól tudja mindazt érvényesíteni, a mivel bir s mivel sokféle előnyeit ezen előadáson mind a sikra állította, a hatás tökéletes volt. Német ur Bizótja sok szívből fakadó kacaját keltett. Mai játéka ismét egyike volt azon kedves alakításoknak, mik öt közönségünk kedvenczvé tették. Kupléi — melyek ma már nem voltak olyan erősen alkalmiak — ismét szünni nem akaró tapsvihart keltettek. Nógrádi ur Emil szerepében egy elegans világft állított színpadra. Mai megjelenése bennünk azon benyomást keltette, hogy az általunk ajánlott miedert megszerezte magának. Bármint legyen is, de alakja, játéka s éneke egyaránt pompás volt. Pénzes ur (Moren) ma kiváló szépen énekel. Hasonló mérséklettel azon szép hanganyagot, melylyel rendelkezik, igen szépen érvényesítheti. A többi epizod-szerepek mind jó kezekben valának s így az egész előadásról csak szípet mondhatunk.

Vasárnap »Nádia« került másodsor színre. Hogy e második előadás csakugyan közkívánatra történt, bizonyítja azon körülmény, hogy a színpad ismét megtelt közönséggel. A darabban alkalmazott orosz népdalok ma ismét nagy hatást idéztek elő.

Különfélék.

— Időjárás. Alig derült s már is beborult. A nyári nap alig mutatá meg nyájas ábrázatát, már ismét sötét felhők borították be az ég boltját s két nap óta hull az eső csaknem megszakadás nélkül. A sok esőtől a Káoszvíze és Fekete-ügy kiöntöttek medreikből s elborították a réteket. Az áradás a takarmányokban nagy károkat okozott. A hőmérő állása 10 — 12 R°.

— A kézd vásárhelyi önk. tüzoltó egyesület zenekara a jövő vasárnap (f. év június 29-én) délután az iskolai évszóró ünnepély végzetével a piacon ténzenét adand a következő műsorrall: 1. Induló, Kozák Mártonról. 2. Polka-mazur. 3. Barátság-polka. 4. Magyar változatok szárnykürtre. 5. Czirkusz-polka (sebes), Pharbach F.-től. 6. Keringő, (Halász-leány dal) 7. Éljen a haza! Induló. Kedvezőtlen időjárás esetén a ténzene jövő vasárnapra marad.

— Halálozás. A nagy kiterjedésű Csia családnak Kovásznán, egyik derék tagja elvesztése miatt, gyásza van. Erről a következő gyászjelentés adatott ki: »Alólirottak a legmélyebb fájdalom érzetével tudatják, hogy az édesanyját hön szerető gyermek, szeretett testvér, jó rokon és derék hazafi Czofalvi Csia Károly ügyvéd Kovásznán, folyó évi június hó 24-én délután 7 órakor, életének 42-dik évében, agybántalom következtében, hosszas szenvedés után elhunyt. A megboldogultnak hült tetemei folyó hó 26-án délután 3 órakor fognak a kovásznai ref. temetőben öröknypalotmra elhelyeztetni. Örök álma legyen nyugodt és csendes! Kovásznán, 1890. június hó 24-én. Özv. Csia Sámuelné szül. Bitai Róza, mint édesanya. Csia György, Csia Róza Buday Ferenczné, Csia Zsuzsa Csia Balászné, mint testvérek. Néhai Csia Albert után: Csia Ida Csia Dénésné, Csia Béla, Csia Samu, Csia Kálmán, Csia Irma; Néhai Csia Károlina Keresztes Antalné, utóbb Kövér Lajosné után: Keresztes Ede, Kövér Ilona Vas Dénésné, Kövér Albert, Kövér Domokos, Kövér Vilma; Néhai Csia Katalin Kanyó Lajosné után: Kanyó Ida Keresztes Gyuláné, Kanyó Etel Fábán Nándorné, Kanyó Albert, mint unokatestvérek.

— Ténzene. Mult vasárnap délután a helybeli önk. tüzoltók zenekara nagyszámu közönség előtt tartotta meg szépen sikerült ténzenéjét. Ugy a fúradástot nem ismerő karmester, mint a buzgó tagok meg lehetnek elégedve, mert szorgalmuk nem maradt eredmény nélkül.

— Pályázat tanítói állomásra. A gelencei római katolikus iskolaszék az üresedésbe jött segéd-kántor-tanítói állomás betöltésére czéljából, 1890. július hó 27-ikéig terjedő határidővel, pályázatot hirdetett. Ez állomás évi javadalma: lakás és gazdasági épületek s veteményes kert használatán kívül, mintegy 270 forint. Pályázhatnak képezdét végzett tanítói jelöltek is.

— Ezredéves ünnepély. Folyó hó 15-én tartották meg Alesernátonban — mint levelezőnk írja — hazánk ezredéves honfoglalásának ünnepélyét, nagyszámu és intelligens közönség jelenlétében, mely ünnepélynek csak a késő hajnali órák vetettek véget.

— **Sepsi-Szentgyörgy város a Mikó-kollegiumért.** Ismét lélekemelő szép napja volt Sepsi-Sztgyörgy városnak folyó hó 21-én. Ezen a napon tette rá koronáját multkori nagybecsű, hazafias elhatározására, hogy t. i. a Mikó-kollegium új szárnyát saját költségén kiépíti. A város közönségének nemcsak lelki áldozatkészsége ismeretes már olvasóink előtt minden részletében. A szombati közgyűlés csak arra való volt, hogy szaukcionálja azt a határozatot, s hogy a városi tanácsnak a részletekre s a kivitel módzataira megadja az utasításokat. Ebben a legutóbbi közgyűlésben utasította a város tanácsát, hogy a „Mikó-kollegium” kiépítéséhez szükséges költségek fedezésére egy 50.000 forintnyi készpénznek megfelelő kölcsön felvétele iránt tegye meg a szükséges lépéseket s a kölcsön megkötésére vonatkozó feltételeket mihamarabb terjeszse be a képviselői közgyűlés elé. Ezzel a határozatával egyszersmind kimondotta a közgyűlés az építkezés megkezdésének sürgősségét is. A képviselő ezt a nagyfontosságú határozatot névszerinti szavazással egyhangulag hozta s így abban a nagy, fényes sikerben, hogy a Mikó-kollegium főgymnasiummá lett, része van a város minden polgárának kivétel nélkül. Olyan szép, lélekemelő dolog ez, a mely tiszteletet parancsol és a legteljesebb elismerést méltán megérdemli.

— **Az adókövető bizottság** a III. oszt. keresetadó kötelezettek ügyét községként az alábbi sorrendben fogja tárgyalni Háromszék megyében:

Junius 26-án: Papolecz, Körös, Czofalva és Barátos; junius 27-én: Alcsernáton, Felcsernáton és Paké; junius 28-án: Zabola, Dálnok és Albis; junius 30-án, július 1- és 2-án: Kovászna; július 3-án: Páva, Imecsfalva, Haraly és Hilib; július 4-én: Lemhény, Almás, Osdola, K.-Martonos; július 5-én: Soósmező, Nyujtód, Szászfalva, Sársfalva, Oroszfalu; 7-én: Futásfalva, Ikafalva, Fel-Torja, Karatna, Volál, Szárazpatak, Peselnek; 8-án: Gelencze, Szentkatolna, Hatolyka, Martonfalva; 9-én: Esztelnek, Bélafalva, Kurtapatak, Csomortán és Altorja; 10-én: Bereczk; 11-én: Szöröse, Tamásfalva, Telek, Petőfalva, Márkosfalva, Mátisfalva; 12-én: Kézdi-Setőlélek; 14-dikén: Kézdi-Polyán; 15-, 16-, 17- és 18-án: Kézdi-Vásárhely város és a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyletek; 19-én: Szitabodza és a gyulafalvi fűrésztelep.

— **Főispáni beiktatás.** Ürmösi Maurer Mihály főispán beiktatója Brassóban mult szombaton ment végbe. A főispán délután két óra 23 perczkor érkezett a budapesti gyorsvonattal. A pompásan díszített pályaudvarban fényes közönség volt jelen, mely a kocsiból kilépő főispánt lelkesült éljenzésekkel fogadta. A megye nevében Roll kir. tanácsos alispán, a város nevében Breunenberg polgármester üdvözlötte a főispánt. A főispán meleg hangon mondott köszönetet a fogadtatásért. Ezután megtörtént a bevonulás a városba zeneszó mellett; elől 400 banderista lovagolt, mely után dísz négyes fogaton a főispán az alispánnal következett; a több mint 100 kocsiból álló menet impozáns látványt nyújtott. Az utcák, melyeken a menet elvonult, nemzeti színű és szász zászlókkal, szőnyegekkel és galyakkal gazdagon voltak díszítve. A főispáni lakás előtt Tompa megyei főjegyző mondott üdvözlő beszédet, melyre a főispán igen szívélyes hangon válaszolt. Négy órakor a városház nagytermében rendkívüli közgyűlés volt, melyet az alispán megnyitván, hat tagu bizottságot küldött a főispánért, kit belépésekor zajos, szünni nem akaró éljenzéssel és hochkiáltásokkal fogadtak. Az alispán üdvözlé a főispánt, ki a fényes fogadtatást ismételtlen megköszönte. Ezután a főjegyző felolvasta a kinevezési okmányt, mire a főispán letette az esküt és előbb magyar utóbb német nyelven szép beszédet tartott melyben a megye ügyeinek előmozdítását ígérte. Azon az uton fog haladni, melyet előde inagurált és mely hite szerint a leghelyesebb és leghazafiasabb. A megye és a város kereskedelmét és iparát előmozdítani főtörekvése lesz és erre nézve kijelenti, hogy a kermány hathatós pártfogása biztosítva van. Végül biztosítja a közgyűlést, hogy ő nem névleg, de tényleg főispánja lesz a megyének. A főispán beszédét számos helyen lelkesült éljenzés szakította meg. Öt órakor a főispán lakásán fogadta a tisztelgeseket. A tisztelgesek 7 órakor értek véget. Kilevenc órakor a katonai zenekar fényes szerenádát adott. Vasárnap délután két órakor a főispán 260 terítékű diszbedét adott,

melyre a megyei törvényhatósági tagok és tisztviselők, a városi tanács, a hatóságok, egyházak és testületek fejei meghívtattak.

— **Tudósítások a városoktól.** A miniszterelnök, mint belügyminiszter körrendeletet bocsátott ki az összes hatóságokhoz. Meghagyja ebben, hogy minden figyelemreméltó eseményről, különösen azokról, melyek az élet- és vagyonbiztonságot, valamint a közrendet általában illetik, azonnal távirati tudósítást küldjenek neki, úgy a tényállásról, mint később a vizsgálat eredményéről és a történt intézkedésekről. Hangsúlyozza a rendelet, hogy ily felszólítást már többször kaptak a hatóságok, de annak nem tettek pontosan eleget. A rendelet a hatóságok fejeit teszi személyesen felelőssé az ily tudósításokért.

— **Bácskay Julcsa** színigazgatómó, kinek társulata most Gyergyó-Szentmiklóson igen jó pártolás mellett működik, még mindig nem érkezett meg a társulathoz, s ilyen formán a nagy közönség, mely a hírlapokból olvasva Bácskay nevét, s róla, mint egyike a tehetséges primadonnáknak, dicsérőleg nyilatkoztak, s e miatt nagyon sokan bérletet, úgy látszik, csak a várakozással maradnak. A bérlet-gyűjtéssel megbízott társulati tag Vihary Elemér, még mindig biztassa a közönséget, hogy ekkor, meg akkor érkezend meg Bácskay; most nem jöhetett, mert lakadalomban van; most családi ügyek tartóztassák vissza; jelenleg pedig beteg, s azon reményben fog még akkor is lenni, midőn majd a társulat itteni bevégzi előadásait, hogy meg fog majd jönni... ha fagy. F.

— **Uj palotahölgyek.** A királyné junius 8-án kelt elhatározásával: Auersperg Eleonora hercegnét, Gottsche hercegnőjét sz. Breunner-Enke Voirth grófnőt; Rohan hercegnét, Montearon és Bouillon hercegnőjét sz. Auersperg Johanna hercegnőt; Grünne grófnét sz. Thun és Hohenstein Klótid grófnőt; Podstaczky-Lichstentein grófnét sz. Thun és Hohenstein Nikolasina grófnőt; tolnai Festetics grófnőt sz. kynasti Schaffgotsch-Semperfrei Mária grófnőt; Montecuccoli, Laderchi grófnét, szül. Guttenberg Zsófia bárónét és Bugnay grófnét, Vaux bárónét szül. chudenitz Czerin Filippina grófnét palotahölgyeivé nevekte ki.

— **Csapatáthelyezés Boszniába.** Az Albrecht-ezred, melyet a minap a király nagyon megdicsért, nemsokára részben Kaposvárra, részben Boszniába megy. Már megkapta az ezred a parancsot, hogy első zászlóalj Krah úrnagy vezetésével Kaposváron fog ezentul állomásozni, míg a többi három zászlóaljnak Plevljében lesz otthona. Az okkupált tartományoknak alig van ennél exponáltabb helye. A helyőrség itt állandóan készenlétben van s a tisztek nem is vihetik magukkal nejüket. A 44-ik Albrecht-ezred volt az, mely a krivosjei fölkelés alkalmával Dalmáciában százhatvan embert vesztett, kiknek Somogymegye Kaposváratt emlékoszlopot emelt.

— **Színészet.** Bácskay Julcsa jól szervezett dráma-, vígjáték-, népszimű- és operette-társulatával jelenleg Gyergyó-Szentmiklóson működik. Mostanig színe kerültek: Királyfogás, Ripp van Winkle, Suhancz cz. operettek; Vasgyáros szimű, Idegesnők vígjáték és a Vereshaju cz. népszimű. Az előadások mindig télt ház előtt folynak le és a közönség megelégedésére szolgálnak. A társulat jelesebb tagjai: K. Bánház Teréz, Cservári Irma, Torday Mariska, Örsy Aranka, Vihary Elemér, Benedek Gyula; Szekeres Lajos, Torday Károly és Vadász Lajos. A „Suhancz” cz. operette, Bácskay Julcsa ott nem léte miatt, a kis Cservári Irmával volt a czimszerepben; játékaért és jó alakításáért többször megtapsolták; egyedül dalai nem arattak babérokat; hangja kis terjedelmű és a magasabb hangok kiadásánál nem igen biztos. K. Bánház Teréz (Emil) úgy vonzó alakja, mint igen kedves hangjával, dicséretet érdemel. Vihary Elemér (Bízt) mindvégig derült hangulatban tartotta a közönséget. F. Hegyi Janka asszony, mint vendég, Eliz szerepében lépett fel; a közönség többször megtapsolta. Szekeres Lajos (Moren tábornok), Torday Károly (Durand) és Viharyné (Meunirné) szintén hozzá járultak a darab jó sikeréhez. T.

— **Leány statisztikusok.** A női nemnek új keresetforrást nyitott az osztrák közoktatási miniszter. Megengedte ugyanis a statisztikai központi bizottságnak, hogy a tízévenként eszközölnö népiszkolai összejárásoknak s általában a népszámlálásnak a munkálataihoz oly nőket — kivált tanító-nőjelölteket — alkalmazzon, a kiknek megvan e munkálatok végzésére a kellő képzettségük. Már eddig is sok nő van így alkalmazva s az eredmény azt mutatja, hogy a megbízottak legtöbbje kitünően felel meg feladatának.

— **A szofták forrongása.** Az ulemák és szofták közt a török fővárosban — mint egy konstantinápolyi távirat jelenti — nagy a forrongás, úgy, hogy komoly veszedelemtől tartanak. Az elégedetlenségnek az az oka, hogy országszerte nagy a

nyomor és inség, de azért a szultán óriási összegeket költ pompás ajándékokra és fényes mulatságokra, a diplomaták és egyéb keresztények számára. A szofták ezért nyilvánosan korholják a hatalmas szultánt, a kit a forrongás híre annyira megijesztett, hogy szigoruan őrizteti a Yildiz-kioszk kapuit, s kiadatta a parancsot, hogy „éleket az ajtón se be, se ki”. A szultán egyébiránt az elégedetlenség ellen szigorú vizsgálatot rendelt el.

ROVID HIREK.

Dehreczenben Juhász János napszamos pisztollyal főbe lőtte magát. Tettének oka gyogyithatlan betegsége volt. — **A drezdai törvényszék** börtönében egy Neubauer nevű órás, a ki ott fogva volt, meggyilkolta az őrt s azután megszökött Nyomozák. — **West-Hartlepoolban** az „Ida” bárkán pár nap előtt egy Brandt János néven ismert matróz valami baleset következtében meghalt. A boncolás alkalmával kint, hogy ez a matróz nő volt. — **Aba** község határában nagyon gyakoriak voltak mostanában az apróbb tüzesetek. A gyújtogatás gyanúja Szegi József szolgálégyre irányult, a kit elfogtak s bevitték a székesfehérvári törvényszékhez. — **Szegeden** Budai István mészáros, Bíró Bálint csapos boszúból késsel megszúrta. A gonosztevőt elfogták. — **Dehreczenben** a 59-dik gyalogezred az idén is megünnepeli a custozai csata évfordulóját. Az ezredparancsnok magyar nyelvű átiratban tudatta ezt a várossal. — **Zimándközön** Lukács Ágnesen egy terhes szekér keresztülment. Oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy pár óra múlva iszonyu kínok között meghalt. — **Szarvason** Melis György fiatal földmives e hó 12-én reggel felakasztotta magát. Felesége három hónappal ezelőtt halt meg, s Melis e miatt való bánatában vált meg az élettől. Három kiskorú gyermek maradt utána. **Csaban** és környékén az utóbbi időkben nagyon sok a veszett kutya. — **Apatelken** elfogták Stepics Tódort, a kire több nagy lopás derült ki. — **A gy.-borszéki** csendőrség a napokban a Kranga nevű patak mellett egy már feloszlásnak indult holttestet talált Kiderült, hogy az illető egy csaszlani községi izlaelita Krausz Fülöp vándor hit-tanító volt a ki a télen eltévedt s megfagyott.

Piaczi árak

Kézdi-Vásárhelyt, junius 19-én.

Buza (tisztá)	hektóliterenkint	6 frt 60 kr
„ (elegy)	„	— frt — kr
Rozs (tisztá)	„	4 frt 40 kr
Rozs (elegy)	hektóliterenkint	— frt — kr
Arpa (tisztá)	„	4 frt 10 kr
Arpa (elegy)	„	— frt — kr
Zab	„	2 frt 90 kr
Törökbüza	„	4 frt 40 kr
Kása (köles)	„	8 frt 50 kr
„ (árpa)	„	6 frt — kr
Borsó	„	5 frt — kr
Lencse	„	8 frt — kr
Fuszulyka	„	5 frt — kr
Pityóka (legszebb)	„	1 frt 20 kr
Marhahús	kilogr.-kint	— frt 36 kr
Disznóhús	„	— frt 40 kr
Juh-hús	„	— frt — kr
Szalonna	„	— frt 64 kr
Faggyu (nyers)	„	— frt 20 kr

A közönség köréből.*

Tekintetes Szerkesztő ur!

Becsés lapja valamely hasábjain sziveskedjék alábbi soraimnak egy kevés helyet adni. Harminczkettődik éve, hogy kézdivásárhelyi ref. pap vagyok, ezen idő alatt volt alkalmam több ízben róm. kath. egyházakban lakó ref. hiveim temetése alkalmán szolgálni s az illető egyházak nagyérd. papjai odaadó részvétellel harangoztattak ref. hitfeleim temetése alkalmával, sőt nem egy közülük az ünnepélyes szertartáson szívélyesen jelentek meg.

Folyó 1890. junius 23-án temetésre lettem elhíva Haraly községébe, általam keresztelt ref. szülők, névszerint Fejér Mihály és Cseh Mária egy éves 5 hónapos gyermeke temetésére. A gyermek halálával az első napon harangoztak is, de a másodikon a kántor megtagadta a harangozást, okul adván, hogy a plebánus ur betiltotta. Erre az apa tiszteletteljes kérelmet küldött az illető plebánus urhoz, kitől ez ügyben a következő választ vette: „Hithagyó család részére az egyházi közlekedés, tehát a harangozás is tiltva van, s így nem engedhetők meg. Csibí, plebánus.

A vallásos türelmetlenség ez esetét kötelességem a nyilvánosság előtt felmutatni, s az ügy felett az ítéletet meghozni a művelt közönségre bízom.

Kézdi-Vásárhelyt, 1890. junius 24.

Székelly János, s. k.
kézdivásárhelyi ref. pap.

* E rovat alatt helyet adunk a közérdekű felszólalásoknak, de a felelősség a beküldőt illeti.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Ifj. Dobay János.

Nyílt tér.*

Fekete selyem-szövetek 60 krtól 11 frt 65 krig méterenkint.
Sima és mintázott (180 különböző minőségben). Küld egész öltözetekre és darabonként portó- és vámmentesen **G. Henneberg** (cs. és kir. udv. szállító) **Zürichben**. Minták postafordultán. Levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

Nyilatkozat.

Alőlirottak kinyilvánítjuk, hogy a Zayzon Lázár ügyvéd és Köntzey Albert karatnai körjegyző urak között fennforgott becsületbeli ügy, a lovgiasság szabályai szerint, elintéztetett.

Kelt Kézdi-Vásárhelyen, 1890. június hó 23. án.

Dr. Szini Gyula,
Jancsó Geiza,

Dr. Balogh Vendel,
Dr. Szacsay Gyula,

mint Köntzey Domokos ur mint Zayzon Lázár ügyv. ur megbízottai.

* E rovatban megjelent közleményekért felelősséget nem vállal a szerk.

Hirdetések.

Sz. 2945 — 1890.

Pályázati hirdetmény.

Nyújtód, Sárfalva, Szászfalu és Oroszfalu községekből alakított körjegyzői csoportban a körjegyzői állomás üresedésbe jövén, annak betöltésére ezennel pályázatot hirdetek.

Ezen állomással a vármegye által szabályrendelileg megállapított s magánfelektől szedhető munkadíjakon felül következő javadalmazások vannak összekötve.

Körjegyzői fizetés 400 frt, fuvarozási illetmény 40 frt, irodai helyiség, fűtés, világítás és irodaiszerekre 20 frt átalány, körjegyzői lakpénz 20 frt.

Felhívtnak mindazok, kik ezen állomásra pályázni óhajtanak, mikép az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-ban és az 1886. évi XXII. t.-cz. 74. §-ban előírt képesítésüket, valamint eddigi előéletüket, alkalmaztatásukat igazoló hiteles okmányokkal felszerelt pályázatukat hozzám folyó évi július hó 15-ig adják be, mivel a később beérkezettek figyelembe vétetni nem fognak.

Kézdi-Vásárhely, 1890. június hó 24-én.

Gábor Péter,
főszolgabíró.

1—3

Sz. 292/1890. ár.

Árverési hirdetmény.

Kézdi-Vásárhely város árvaszéke ezennel közhirre teszi, miszerint néhai Baka Dániel hagyatékához tartozó s a kézdívásárhelykanta 160. sz. telekjegyzőkönyvben foglalt 315, 317., 318 $\frac{1}{2}$, 320. hr. sz. a ingatlanok hozzá tartozó épületek- és udvartérrel 90 négyszög öl területben 7500 frt kikiáltási ár mellett 1890 július hó 14-én délután 2 órakor a helyszínén, a legröbbit ígérőnek örök áron el fognak adatni.

Bánatpénz a 7500 frtnak 10%-a. A vételár a vásári szerződés jóváhagyása után a gyámpénztárba azonnal lefizetendő.

Miről ezennel a vásárolni szándékozók értesíttetnek.

Kézdi-Vásárhely város árvaszékének 1890. június hó 10-én tartott üléséből.

Bartók Károly,
árvaszéki elnök.

Hegyesi Alajos,
aljegyző.

Sz. 1452. közg.

1890.

Hirdetmény.

A sepsiszentgyörgyi m. kir. pénzügyigazgatóságnak 8394. sz. a. kelt értesítése alapján közhirre teszem, hogy Kézdi-Vásárhely város III ad oszt. keresetadó alá eső adózóinak 189 $\frac{1}{2}$. évi III ad oszt. adójuk Kézdi-Vásárhely város tanácstermében folyó évi július hó 15., 16., 17. és 18-án f g az adó-kivető bizottság által tárgyaltni, hová érdekeltek megjelenhetnek.

Kézdi-Vásárhelyt, 1890. június hó 21-én.

Bartók Károly,
polgármester.

Máriazell gyomor cseppek.

legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.

Védjegy.

Uőlerhetlen hatású az étvágytalanság, gyomor gyengeség, búzós lehelet, savanyú felbőgés, szél, rekedés, (kolika) gyomor hurut, gyomor égés, gyomor homok és daraképződés, túlságos elnyálkásodás, sárgaság, undor és hányinger esetében megszünteti a főfájást (ha az a gyomor elronkásától származik) gyomor görcsöt, kemény székletet, székrekedést, az étel s italról turterhelt gyomrot kitisztítja, elűzi a bel érgöket, s gyogyít lép, vese, máj és aranyeres bántalmakat. Egy üveg ára, használati utasítással együtt 40 Kr. kettős üveg 70 Kr. Központi széküldési raktár: Brády Károly, gyógyszerfára Kremser (Morva ország).

Óvds! A valódi Máriazell gyomor cseppek sok feleken utánoztak s hamisítottak, s ezért valódiak gyanánt csak azok fogadtassanak el, melyek üvege, egy vörös, s a fenti védjeggyel ellátott papírba van csomagolva, s melyek mellett használati utasítás s az is fel van tüntetve, hogy az Kremserben, Gúzek H. könyvnyomdájában nyomtatott.

A Keményszekés és székrekedés ellen, évek óta legjobb hatásnak bizonyult labdacso- csók is, sokféle képen hamisítottak, tehát ezek vételenél is vigyázni kell a fenti védjegyre s Brády Károly, Kremseri gyógyszerész név alá írására, melyek minden eredeti dobozon láthatók. Egy doboz ára 20 Kr., egy tekercs 1 frt. A pénz előleges beküldése után, 1 tekercs 1 frt. 20 Kr., 2 tekercs 2 frt. 20 Kr., 3 tekercs 3 frt. 20 Kr. ért. csomagolás és postabér mentesen küldetik meg.

A Máriazell gyomor cseppek és Máriazell labdacso- csók nem illatos szerek, s gyogyítható anyagoknak összetételé, minden használati utasításban föl van sorolva.

A Máriazell gyomor cseppek és Máriazell labdacso- csók kapható: Kézdi-Vásárhelyt Kovács Ferenc gyógyszerárában (Tusnádon (fürdő) Dobay Sándor gyógyszerészénél.

34—43

A legkedveltebb és legelterjedtebb fővárosi napilap.

BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztők és lap tulajdonosok:

CSUKÁSSI JÓZSEF és RAKOSI JENŐ.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 1 frt 20 kr. Egy negyedre 3 frt 50 kr. Félévre 7 frt.

Még június hó folyamán

megjelenik a „Budapesti Hirlap“-ban **Stanley könyve**

a legújabb afrikai utazásáról:

„A LEGSÖTÉTEBB AFRIKABAN“

melyet az egész művelt magyar közönség nagy érdeklődéssel vár.

Az érdekes mű az összes jogosított könyvkiadásokkal (köztük a magyar jogosított könyvkiadás is) egyidejűleg fog megindulni

A július elsejével belépő új előfizetők Stanley könyvének addig megjelent részét INGYEN kapják meg.

A „Budapesti Hirlap“ az egész fűrdő-évad alatt előfizetőinek kívánságára a lapot bár-hová utánuk küldi még akkor is, ha nyáron át többször változtatnak tartózkodási helyet.

Az előfizetési összeg legcélszerűbben postautalványon küldhető a következő czímen:

„Budapesti Hirlap“ kiadóhivatala Budapesten, Kalap-utca 16-i szám.